

**WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA
W POZNANIU
DELEGATURA W LESZNIE**

**INFORMACJA
O STANIE ŚRODOWISKA I DZIAŁALNOŚCI KONTROLNEJ
WIELKOPOLSKIEGO WOJEWÓDZKIEGO
INSPEKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA
W POWIECIE ŚREMSKIM
W ROKU 2012**

Opracowanie:

*Wydział Monitoringu Środowiska
pod kierunkiem Marii Pułyk
Dział Inspekcji
pod kierunkiem Danuty Binkowskiej*

Zatwierdził:

*Jacek Matuszewski
Kierownik Delegatury w Lesznie*

Leszno, wrzesień 2013

SPIS TREŚCI

1.	WPROWADZENIE	4
2.	OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA POWIATU.....	5
3.	STAN ŚRODOWISKA.....	7
3.1.	Monitoring jakości powietrza.....	7
3.2.	Monitoring jakości wód.....	8
3.2.1.	Monitoring jakości wód powierzchniowych.....	8
3.2.2.	Monitoring jakości wód podziemnych.....	9
3.3.	Monitoring jakości gleby i ziemi.....	11
3.4.	Monitoring hałasu.....	11
3.5.	Monitoring pól elektromagnetycznych	13
3.6.	Monitoring gospodarki odpadami	14
3.7.	Podsumowanie i wnioski.....	16
4.	DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA.....	18
5.	POWAŻNE AWARIE	20
6.	PODSUMOWANIE DZIAŁALNOŚCI KONTROLNEJ	20

1. WPROWADZENIE

Opracowanie ma na celu przedstawienie stanu środowiska oraz wyników działalności kontrolnej Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska na terenie powiatu śremskiego w roku 2012. Do jego przygotowania wykorzystano badania własne WIOŚ w Poznaniu, wyniki badań będące w posiadaniu WIOŚ oraz ustalenia z kontroli użytkowników środowiska, prowadzonych przez inspektorów WIOŚ.

Ostateczna ocena stanu środowiska w 2012 roku jest w trakcie opracowywania i zostanie opublikowana w IV kwartale 2013 roku w formie „Raportu o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2012”.

Bieżące informacje dotyczące stanu środowiska na terenie całego województwa wielkopolskiego znaleźć można na stronie internetowej www.poznan.wios.gov.pl.

Zadania w zakresie ochrony przyrody, w tym ustanawianie form ochrony przyrody oraz sprawowanie nadzoru nad przestrzeganiem określonych ustawą zakazów w stosunku do tych form, realizuje Regionalny Konserwator Przyrody.

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA POWIATU

Powiat śremski położony jest w centralnej części województwa wielkopolskiego, obejmuje obszar o powierzchni 574 km², a zamieszkuje go 60 791 osób (stan na dzień 31 grudnia 2012 r., dane wg GUS). Według podziału fizyczno-geograficznego J. Kondrackiego powiat ten położony jest:

- w makroregionie Pradolina Warciańsko-Odrzańska: mezoregion Kotlina Śremska,
- w makroregionie Pojezierze Leszczyńskie: mezoregiony Pojezierze Krzywińskie, Równina Kościańska, Wał Żerkowski.

Gospodarka powiatu ma charakter rolniczo-przemysłowy; użytki rolne zajmują około 66% jego powierzchni.

Administracyjnie powiat podzielony jest na:

- trzy gminy miejsko-wiejskie: Dolsk, Książ Wielkopolski, Śrem,
- jedną gminę wiejską - Brodnica.

Powiat jest zwodociągowany w 93%, a skanalizowany w 69,1% (stan na dzień 31 grudnia 2011 r., dane wg GUS).

W ewidencji WIOŚ w Poznaniu znajduje się 7 mechaniczno-biologicznych oczyszczalni ścieków eksploatowanych na terenie powiatu śremskiego. Dane o ilości ścieków pochodzą z *Wykazów zawierających zbiorcze zestawienia informacji o zakresie korzystania ze środowiska oraz o wysokości należnych opłat.*

Lp.	Gmina	Miejscowość /Eksploatujący	Obszar obsługiwany	Ilość ścieków w 2012 r. [m ³]
1.	Śrem	Binkowo /Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Śremie	Binkowo	6228
2.	Śrem	Bodzyniewo /Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Śremie	Bodzyniewo	7172
3.	Śrem	Kaleje /Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Śremie	Kaleje	2843
4.	Śrem	Orkowo /Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Śremie	Orkowo	2971
5.	Śrem	Śrem /Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Śremie	Gmina Śrem, Gmina Brodnica	1967026
6.	Dolsk	Dolsk /Zakład Gospodarki Komunalnej w Dolsku	Gmina Dolsk	38336
7.	Książ Wlkp.	Kielczynek /Zakład Usług Komunalnych w Książu Wlkp.	Gmina Książ Wlkp.	156824

Powiat śremski wchodzi w skład dwóch Regionów gospodarki odpadami komunalnymi w województwie wielkopolskim. Gminy Śrem i Książ Wlkp. wchodzi w skład Regionu VI, natomiast gminy Brodnica i Dolsk wchodzi w skład Regionu IV.

Regiony zostały wydzielone w „Planie gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2012-2017” uchwalonym przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego w dniu 27 sierpnia 2012 r. Wielkopolskę podzielono na 10 regionów, w których wyznaczono regionalne i zastępcze instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych

Region gospodarki odpadami komunalnymi to określony w wojewódzkim planie gospodarki odpadami obszar zamieszkiwany co najmniej przez 150 000 mieszkańców. Regionem gospodarki odpadami komunalnymi może być też gmina licząca powyżej 500 000 mieszkańców.

Regionalna instalacja do przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK) to zakład zagospodarowania odpadów o mocy przerobowej wystarczającej do przyjmowania i przetwarzania odpadów z obszaru zamieszkałego przez co najmniej 120 000 mieszkańców, spełniający wymagania najlepszej dostępnej techniki lub technologii.

W Regionie VI regionalną instalacją jest mechaniczno-biologiczna instalacja do przetwarzania odpadów komunalnych w Witaszyczkach w gminie Jarocin. Instalacjami

przewidywanymi do zastępczej obsługi Regionu VI są: sortownie w Mateuszewie (gmina Śrem), w Pławce (gmina Środa Wlkp.); kompostownie w Mateuszewie (gmina Śrem), w Elżbietowie (gmina Nowe Miasto Nad Wartą), w Cielczy (gmina Jarocin); składowiska odpadów w Mateuszewie (gmina Śrem), w Witaszyczkach (gmina Jarocin), w Brzóstowie (gmina Żerków), w Smogorzewie (gmina Piaski), w Nadziejewie (gmina Środa Wlkp.).

W Regionie IV regionalną instalacją jest mechaniczno-biologiczna instalacja do przetwarzania odpadów komunalnych w Piotrowie Pierwszym, gmina Czemiń. Instalacjami przewidzianymi do zastępczej obsługi Regionu IV są: kompostownie w Sierosławiu (Tarnowo Podgórne), w Rumianku (Tarnowo Podgórne), w Cielczy (gmina Jarocin); instalacja do produkcji paliw alternatywnych w Opalenicy (gmina Opalenica); składowiska odpadów w Powodowie (gmina Wolsztyn), w Goździnie (gmina Rakoniewice), w Dopiewie (gmina Dopiewo), w Sroczku (gmina Stęszew).

Na terenie powiatu w 2012 r. funkcjonowały dwa składowiska odpadów, jedna sortownia oraz jedna kompostownia odpadów.

Gminy powiatu śremskiego należą do następujących związków i porozumień międzygminnych realizujących zadania z zakresu ochrony środowiska:

Nazwa związku międzygminnego/ porozumienia	Gminy należące do związku	Zadania
Związek Międzygminny Centrum Zagospodarowania Odpadów „SELEKT”	Brodnica, Czemiń, Dolsk, Dopiewo, Granowo, Grodzisk Wlkp., Kamieniec, Kaźmierz, Komorniki, Kościan, miasto Kościan, miasto Luboń, Mosina, miasto Puszczykowo, Rakoniewice Stęszew, Wielichowo, Zbąszyń, Rokietnica.	Wdrożenie nowych regulacji ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach
Porozumienie Międzygminne w Jarocinie	Jarocin, Jaraczewo, Kotlin, Nowe Miasto nad Wartą, Żerków, Krzykosy, Czermin, Gizałki, Dobrzyca, Chocz, Borek Wlkp., Zaniemyśl, Książ Wlkp., Środa Wlkp., Piaski, Dominowo, Kórnik, Śrem.	

3. STAN ŚRODOWISKA

3.1. MONITORING JAKOŚCI POWIETRZA

W roku 2012 jakość powietrza na terenie powiatu śremskiego monitorowano w jednym punkcie w miejscowości Dobczyn metodą pasywną – metodą wskaźnikową, polegającą na miesięcznej ekspozycji specjalnie przygotowanych próbników, zawieszonych na wysokości około 2 metrów i oznaczaniu zanieczyszczeń raz na miesiąc. Metodą tą prowadzono badania stężeń dwutlenku siarki i tlenków azotu.

Od roku 2013 badania prowadzone są w miejscowości Brodniczka.

Z badań przeprowadzonych w roku 2012 wynika, że średnia dla roku wartość dwutlenku siarki wyniosła 4,4 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, a dwutlenku azotu – 15,7 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

Ocenę jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2012, wykonano zgodnie z podziałem województwa na strefy, gdzie strefę stanowi:

- aglomeracja miasta Poznań,
- miasto Kalisz,
- strefa wielkopolska (w której zlokalizowany jest powiat śremski).

Celem rocznych ocen jakości powietrza jest:

- określenie jakości powietrza w strefach;
- wskazanie ewentualnych przekroczeń standardów jakości powietrza, poziomów docelowych i poziomów celów długoterminowych;
- wskazanie prawdopodobnych przyczyn ponadnormatywnych stężeń zanieczyszczeń.

Oceny jakości powietrza w strefach dokonuje się z uwzględnieniem dwóch grup kryteriów: ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ze względu na ochronę roślin. Wynikiem oceny, zarówno pod kątem kryteriów dla ochrony zdrowia jak i kryteriów dla ochrony roślin, dla wszystkich substancji podlegających ocenie, jest zaliczenie strefy do jednej z poniższych klas:

- do klasy A – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych;
- do klasy B – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji;
- do klasy C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny powiększony o margines tolerancji, a w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalny i poziomy docelowy.

Ocena pod kątem ochrony zdrowia

Do oceny jakości powietrza w powiecie śremskim pod kątem ochrony zdrowia wykorzystano pomiary wykonywane na terenie powiatu, klasyfikację na zasadzie analogii – pomiary substancji wykonane na innych stanowiskach pomiarowych w strefie wielkopolskiej oraz wyniki modelowania matematycznego. Wartości otrzymane w roku 2012 w odniesieniu do poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych i poziomu celu długoterminowego pozwoliły na zakwalifikowanie powiatu, będącego składową strefy wielkopolskiej, do poniższych klas:

- do klasy A – dla dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla, benzenu, pyłu PM_{2,5} oraz metali oznaczanych w pyłe PM₁₀,
- do klasy C – ze względu na wynik oceny ozonu, pyłu PM₁₀ i benzo(a)pirenu oznaczanego w pyłe PM₁₀. W przypadku pyłu PM₁₀ podkreślić należy, że odnotowywane są tylko przekroczenia dopuszczalnego poziomu dla 24-godzin. Na żadnym stanowisku nie odnotowano przekroczeń stężenia średniego dla roku.

Stwierdzono również przekroczenie wartości normatywnej ozonu ($120 \mu\text{g}/\text{m}^3$) wyznaczonej jako poziom celu długoterminowego. Termin osiągnięcia poziomu celu długoterminowego określono na rok 2020.

Wynikowe klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia

Nazwa strefy / powiatu	Symbol klasy strefy dla poszczególnych substancji											
	NO ₂	SO ₂	CO	C ₆ H ₆	pył PM _{2,5}	pył PM ₁₀	BaP	As	Cd	Ni	Pb	O ₃
wielkopolska / powiat śremski	A	A	A	A	A	C	C	A	A	A	A	C

Ocena pod kątem ochrony roślin

Do oceny jakości powietrza w powiecie śremskim pod kątem ochrony roślin wykorzystano pomiary wykonywane na terenie powiatu, klasyfikację na zasadzie analogii – pomiary substancji wykonane na innych stanowiskach pomiarowych w strefie wielkopolskiej oraz wyniki modelowania matematycznego. Wartości otrzymane w roku 2012 w odniesieniu do poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych i poziomu celu długoterminowego pozwoliły na zaklasyfikowanie powiatu, będącego składową strefy wielkopolskiej do poniższych klas:

- do klasy A – dla dwutlenku siarki, tlenków azotu,
- do klasy C – ze względu na wynik oceny ozonu.

Stwierdzono również przekroczenie wartości normatywnej ozonu ($6000 \mu\text{g}/\text{m}^3 \times \text{h}$) wyznaczonej jako poziom celu długoterminowego. Termin osiągnięcia poziomu celu długoterminowego określono na rok 2020.

Wynikowe klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin

Nazwa strefy / powiatu	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy		
	SO ₂	NO _x	O ₃
wielkopolska / powiat śremski	A	A	C

3.2. MONITORING JAKOŚCI WÓD

3.2.1. MONITORING JAKOŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH

Badania stanu wód w 2012 roku wykonywano w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, w oparciu o „Aneks nr 2 do Programu Państwowego Monitoringu Środowiska województwa wielkopolskiego na lata 2010–2012”.

Przedmiotem badań monitoringowych jakości wód powierzchniowych są jednolite części wód powierzchniowych (JCW). Pojęcie to, wprowadzone przez Ramową Dyrektywę Wodną, oznacza *oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych taki jak: jezioro, zbiornik, strumień, rzeka lub kanał, część strumienia, rzeki lub kanału, wody przejściowe lub pas wód przybrzeżnych*.

Zgodnie z zapisami Ramowej Dyrektywy Wodnej do roku 2015 należy osiągnąć dobry stan wszystkich wód.

Program monitoringu wód na terenie województwa realizowany jest w ramach:

- monitoringu diagnostycznego (MD) z częstotliwością raz na 6 lat – pełny zakres badań,

- monitoringu operacyjnego (MO) z częstotliwością raz na 3 lata lub corocznie (wyłącznie w zakresie substancji szkodliwych dla środowiska wodnego, dla których odnotowano przekroczenia norm w latach wcześniejszych) – ograniczony zakres badań,
- monitoringu obszarów chronionych (MOC) z częstotliwością raz na 3 lata lub corocznie (wyłącznie dla wód przeznaczonych do spożycia) – ograniczony zakres badań.

Na terenie powiatu śremskiego wyznaczono 10 jednolitych części wód płynących:

- Kanał Mosiński od źródeł do Kani,
- Racocki Rów,
- Kanał Graniczny,
- Pyszaca,
- Młynisko,
- Dopływ z Lucin,
- Kanał Szymanowo–Grzybno,
- Kanał Książ,
- Warta od Moskawy do Pyszacej,
- Warta od Pyszacej do Kopli

oraz cztery jednolite części wód stojących:

- Jezioro Grzymisławskie,
- Jezioro Dolskie Wielkie (Dolsko Wielkie),
- Jezioro Móreckie (Mórka),
- Jezioro Ostrowieczno.

Wyznaczone JCW płynące reprezentują różne typy abiotyczne:

- 0 – typ nieokreślony – kanały i zbiorniki zaporowe,
- 17 – potok nizinny piaszczysty,
- 21 – wielka rzeka nizinna,
- 25 – ciek łączący jeziora.

JCW stojące zaliczono do typu abiotycznego 3b – są to jeziora o wysokiej zawartości wapnia, niestratyfikowane, o dużym wpływie zlewni na jakość wód.

W roku 2012 w granicach powiatu śremskiego nie prowadzono badań w ramach monitoringu wód powierzchniowych. Program monitoringu obejmował JCW Warta od Pyszacej do Kopli, lecz punkty monitoringowe zlokalizowane były na obszarze powiatu poznańskiego (w miejscowościach Krajkowo i Wiórek), a badania wykonywano w ramach monitoringu obszarów chronionych przeznaczonych do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia (ujęcia Mosina – Krajkowo i Dębina).

3.2.2. MONITORING JAKOŚCI WÓD PODZIEMNYCH

Na terenie powiatu śremskiego występuje jeden z najzasobniejszych Głównych Zbiorników Wód Podziemnych *Pradolina Warszawa-Berlin* (GZWP nr 150) będący zbiornikiem czwartorzędowym o znaczeniu ponadregionalnym, gdyż równoleżnikowo przecinając obszar Wielkopolski przebiega dalej na wschód i na zachód. Zbiornik ten narażony jest na zanieczyszczenia antropogeniczne ze względu na swój „odkryty” charakter (intensywna wymiana pomiędzy wodami infiltracyjnymi a podziemnymi).

Główny Zbiornik Wód Podziemnych (GZWP) na terenie powiatu śremskiego

GZWP	Nazwa zbiornika	Wiek utworów	Typ zbiornika	Średnia głębokość /m/	Szacunkowe zasoby dyspozycyjne /tys. m ³ /d/
150	Pradolina Warszawa-Berlin	Q _p	porowy	25-30	456

Objaśnienia: Q_p – utwory czwartorzędu w pradolinach

Obecnie przedmiotem badań monitoringowych jakości wód podziemnych są jednolite części wód podziemnych (JCWPd). Pojęcie to zostało wprowadzone przez Ramową Dyrektywę Wodną. Oznacza ono określoną objętość wód podziemnych w obrębie warstwy wodonośnej lub zespołu warstw wodonośnych

Na terenie województwa wielkopolskiego wyznaczono 18 jednolitych części wód podziemnych, w tym na obszarze powiatu śremskiego 1 JCWPd nr 73 (kod PL_GB_6500_073) – zagrożoną nieosiągnięciem dobrego stanu.

W roku 2012 badania jakości wód podziemnych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska na terenie powiatu śremskiego prowadzone były przez:

- Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska w ramach monitoringu operacyjnego, którym objęto jednolite części wód podziemnych zagrożone nieosiągnięciem dobrego stanu;
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu, który prowadzi monitoring wyłącznie na obszarach szczególnie narażonych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych w zakresie umożliwiającym ocenę wpływu związków azotu pochodzących z gospodarki rolnej na jakość wód podziemnych.

Wyniki monitoringu operacyjnego wód podziemnych

Badania prowadzono dwa razy w roku – wiosną i jesienią. W 4 punktach badawczych jakość wód mieściła się w granicach III klasy (wody zadowalającej jakości), w jednym punkcie w granicach klasy IV (wody niezadowalającej jakości).

Ocena jakości wód podziemnych na terenie powiatu śremskiego w roku 2012 /według PIG/

Nr otworu	Lokalizacja otworu	Wody	Stratygrafia	JCW Pd	Klasa jakości wód	Wskaźniki decydujące o klasie jakości wód	Użytkowanie terenu
1959	Orkowo gmina Śrem	G	Q	73	III	mangan, wapń	Grunty orne
2067	Śrem	G	Q	73	III	żelazo, mangan	Roślinność drzewiasta i krzewiasta
2608	Dąbrowa, gmina Śrem	G	Q	73	III	azotany, żelazo,	Grunty orne
2609	Książ Wlkp, gmina Śrem	G	Q	73	III	mangan, wapń, żelazo,	Zabudowa wiejska
2611	Mchy, gmina Śrem	W	Q	73	IV	żelazo, wodorowęglany,	Zabudowa wiejska

Objaśnienia:

Wody: W – wgłębne, G – gruntowe;

Stratygrafia: Q – czwartorzęd;

Klasa wód: I – wody o bardzo dobrej jakości, II – wody dobrej jakości, III – wody zadowalającej jakości; IV – wody niezadowalającej jakości, V – wody złej jakości.

Wyniki monitoringu wód podziemnych, pod kątem podatności wód na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych

Na terenie powiatu w 2004 r. wyznaczono obszary szczególnie narażone na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych:

- obszar zlewni rzeki Olszynka,
- obszar zlewni Rowu Racockiego.

Obszary te w 2012 roku zostały włączone do jednego OSN w zlewni Olszynki, Racockiego Rowu i Żydowskiego Rowu nr NVZ6000PO9S. Do badań wód podziemnych została wytypowana studnia w miejscowości Mórka, ujmująca wody gruntowe, czwartorzędowe, podatne na

zanieczyszczenia antropogeniczne. Ze względu na to, że strop warstwy wodonośnej występuje na głębokości mniejszej niż 15 m pobór wód prowadzono 4 razy w roku.

Ocena jakości wód podziemnych na obszarach szczególnie narażonych na zanieczyszczenie azotanami pochodzenia rolniczego na terenie powiatu śremskiego w roku 2012 /według WIOŚ/

Obszar OSN	Ujęcie	Głębokość stropu /m ppt/	Średnie stężenie azotanów /mg NO ₃ /l/	Wynik badań	Użytkowanie terenu
zlewni rzek Olszynki, Racockiego Rowu i Rowu Żydowskiego	Mórka	16,0	131,56	wody zanieczyszczone azotanami (powyżej 50 mg NO ₃ /l)	Zabudowa wiejska

Ze względu to, iż wyniki badań wód podziemnych na ujęciu w Mórce w latach 2004–2012 wykazały zanieczyszczenie azotanami pochodzenia rolniczego, ujęcie to nadal będzie monitorowane przez WIOŚ.

3.3. MONITORING JAKOŚCI GLEBY I ZIEMI

Monitoring jakości gleby i ziemi stanowi podsystem Państwowego Monitoringu Środowiska. Celem badań jest obserwacja zmian szerokiego zakresu cech gleb użytkowanych rolniczo, a szczególnie właściwości chemicznych, zachodzących w określonych przedziałach czasu pod wpływem rolniczej i pozarolniczej działalności człowieka.

Monitorowanie chemizmu gleb ornych prowadzone jest w systemie monitoringu krajowego przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa (IUNG) w Puławach. Badania te wykonywane są cyklicznie, w okresach pięcioletnich. Ostatnie badania gleb były prowadzone w roku 2010.

W ramach krajowej sieci, na którą składało się 216 punktów pomiarowo-kontrolnych zlokalizowanych na glebach użytkowanych rolniczo na terenie kraju, w Wielkopolsce pobrano do badań próbki gleb w 17 punktach pomiarowych. Na terenie omawianego powiatu nie wyznaczono punktów pomiarowych.

3.4. MONITORING HAŁASU

Prawidłowe kształtowanie klimatu akustycznego środowiska wymaga konsekwentnego uwzględniania zagadnień akustycznych w polityce przestrzennej, w szczególności na etapie uchwalania planów zagospodarowania przestrzennego. Istotne znaczenie ma jednoznaczność ich zapisów, umożliwiającą przypisanie poszczególnym wyróżnionym kategoriom terenów dopuszczalnej wartości poziomu hałasu w środowisku. Spełnienie tego wymagania jest niezbędne dla prawidłowego ustalenia szczegółowego zagospodarowania terenu, zwłaszcza położenia nieprzekraczalnej linii zabudowy w stosunku do źródeł hałasu lub możliwości prowadzenia różnego rodzaju działalności oraz realizacji zabudowy o różnych funkcjach.

Ze względu na powszechność występowania, znaczny zasięg oddziaływania oraz liczbę narażonej ludności, podstawowym źródłem uciążliwości akustycznych dla środowiska są hałasy komunikacyjne.

Przez teren powiatu śremskiego przebiegają drogi wojewódzkie: nr 310 Głuchowo – Śrem, nr 432 Leszno – Września, nr 436 Pysząca – Nowe Miasto nad Wartą, nr 437 Dolsk - Koszkowo. Główny szlak kolejowy powiatu stanowi linia nr 369 Mieszków - Czempień.

W przypadku hałasów pochodzących od dróg i linii kolejowych dopuszczalny poziom hałasu dla wskaźnika długookresowego L_{DWN} (poziom dziennie-wieczorno-nocny) wynosi – w zależności od przeznaczenia terenu – od 50 dB do 70 dB, natomiast dla wskaźnika L_N (długookresowy poziom hałasu w porze nocy) od 45 dB do 60 dB. W odniesieniu do pojedynczej doby ustalono

wartość dopuszczalną równoważnego poziomu hałasu L_{AeqD} w porze dnia równą od 50 dB do 68 dB, natomiast wartość równoważnego poziomu hałasu w porze nocy (L_{AeqN}) wynosi od 45 dB do 60 dB.

Jeżeli w związku z eksploatacją drogi lub linii kolejowej powstaje hałas przekraczający wartości dopuszczalne, zarządzający zobowiązany jest do podjęcia działań eliminujących stwierdzone przekroczenia, nie przewiduje się natomiast wydania decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu w środowisku. Inspekcja Ochrony Środowiska nie ma zatem możliwości dyscyplinowania zarządzających drogami poprzez ukaranie administracyjną karą pieniężną. Z tego powodu, jak również z uwagi na trudności w likwidacji konfliktów akustycznych, uwzględnienie potrzeby zapewnienia komfortu akustycznego środowiska na etapie sporządzania planów zagospodarowania przestrzennego jest najbardziej efektywnym instrumentem w walce z hałasem.

W roku 2012 na terenie powiatu śremskiego WIOŚ nie prowadził pomiarów poziomów hałasu komunikacyjnego. W roku 2010 pomiary poziomu hałasu na terenie powiatu wykonane zostały w ramach realizacji ustawowego obowiązku okresowych pomiarów hałasu przez Wielkopolski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Poznaniu (Śrem, ul. Kilińskiego przy kościele – w ciągu drogi wojewódzkiej nr 432). Wyniki pomiarów i rejestracji natężenia ruchu pojazdów przedstawiono w „Raporcie o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2010”.

W roku 2012 w ramach realizacji obowiązków zarządzających drogami wynikających z art. 179 ust. 4 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, wykonane zostały mapy akustyczne obszarów położonych w otoczeniu odcinków dróg o ruchu powyżej 3 mln pojazdów rocznie, tj. dla dróg wojewódzkich nr 310, 432 i 434 na terenie powiatu śremskiego. Poniżej zestawiono odcinki dróg, dla których sporządzono mapy akustyczne.

Wykaz odcinków dróg wojewódzkich, dla których sporządzono mapy akustyczne

Lp.	Nr drogi	Kilometraż odcinka		Długość odcinka [km]	Nazwa odcinka
		początku	końca		
1	310	15+000	25+200	10,2	m. Śrem ul. Gen. Sikorskiego, Al. Solidarności
2	432	40+800	42+300	1,5	m. Śrem ul. Kilińskiego
3	432	42+300	44+600	2,3	m. Śrem ul. Grunwaldzka, Staszica, Gostyńska, odcinek pozamiejski
4	434	56+600	58+600	2,0	Obwodnica Zbrudzewa, odcinek pozamiejski

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, dla terenów objętych przekroczeniami dopuszczalnych wartości poziomu hałasu w środowisku w terminie jednego roku od wykonania mapy akustycznej wymagane jest opracowanie programów ochrony przed hałasem. Ze względu na zmianę przepisów dotyczących dopuszczalnych wartości poziomu hałasu w środowisku, dokonaną 1 października 2012 roku, ustalenia map akustycznych w zakresie przekroczeń obowiązujących standardów wymagają aktualizacji.

Przebieg odcinków dróg objętych mapą akustyczną przedstawiono poniżej.

3.5. MONITORING PÓL ELEKTROMAGNETYCZNYCH

Rok 2012 był drugim rokiem drugiego cyklu badań poziomu pól elektromagnetycznych (PEM) w środowisku, obejmującego lata 2011–2013. Badania, prowadzone w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, realizowane są w sposób określony w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2007 roku w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. Nr 221, poz. 1645).

Monitoring pól elektromagnetycznych polega na wykonywaniu w cyklu trzyletnim pomiarów natężenia składowej elektrycznej pola w przedziale częstotliwości co najmniej od 3 MHz do 3000 MHz, w 135 (po 45 na rok) punktach pomiarowych rozmieszczonych równomiernie na obszarze województwa.

Punkty wybiera się w miejscach dostępnych dla ludności usytuowanych w:

- centralnych dzielnicach lub osiedlach miast o liczbie mieszkańców przekraczającej 50 tysięcy,
- pozostałych miastach,
- terenach wiejskich.

Dla każdej z powyższych grup terenów wybiera się po 15 punktów, dla każdego roku kalendarzowego.

Pomiary wykonuje się w odległości nie mniejszej niż 100 metrów od źródeł emitujących pola elektromagnetyczne.

Na terenie powiatu śremskiego w roku 2012 nie prowadzono pomiarów poziomów pól elektromagnetycznych. Badania takie były wykonywane w roku 2011 w Śremie przy ulicy Chłapowskiego, punkcie wytypowanym do badań w kategorii terenów *pozostałe miasta*. W roku bieżącym pomiary PEM są realizowane w Brodnicy, punkcie wytypowanym do badań w kategorii *tereny wiejskie*.

W roku 2012, podobnie jak w latach ubiegłych, w trakcie badań na obszarze całej Wielkopolski w żadnym z punktów pomiarowych nie stwierdzono przekroczeń poziomów PEM. Mimo postępującego wzrostu liczby źródeł pól elektromagnetycznych nie obserwuje się znaczącego wzrostu natężenia poziomów pól w środowisku.

3.6. MONITORING GOSPODARKI ODPADAMI

Wojewódzką bazę danych, dotyczącą wytwarzania i gospodarowania odpadami wraz z rejestrem udzielanych pozwoleń na wytwarzanie odpadów oraz na zbieranie i przetwarzanie odpadów, prowadzi marszałek województwa.

Utrzymanie czystości i porządku w gminach należy do obowiązkowych zadań własnych gminy. Gminy zapewniają czystość i porządek na swoim terenie i tworzą warunki niezbędne do ich utrzymania.

WIOŚ w ramach monitoringu gospodarki odpadami gromadzi informacje o:

- sortowniach,
- kompostowniach,
- spalarniach odpadów,
- składowiskach z uwzględnieniem stopnia i sposobu ich zabezpieczenia.

Informacje te uzyskiwane są z ankiet wysyłanych do gmin oraz do podmiotów gospodarczych, weryfikowanych podczas kontroli.

Spalarnie odpadów

Na terenie powiatu śremskiego nie ma spalarni odpadów.

Kompostownie

Na terenie powiatu od 2010 roku działa przyzmowa kompostownia odpadów w Mateuszewie (gmina Śrem), której właścicielem i zarządzającym jest Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Śremie. W 2012 r. kompostownia przyjęła do kompostowania 1163,14 Mg odpadów.

Sortownie

Na terenie powiatu śremskiego od 2010 r. roku działa mobilna sortownia odpadów komunalnych w Mateuszewie (gmina Śrem), której właścicielem jest Zakład Gospodarki Odpadami w Sp. z o.o. w Jarocinie.

W roku 2012 poddano sortowaniu 19621,42 Mg odpadów; wysortowano:

- frakcja podsitowa (191209) w ilości 5818,18 Mg,
- frakcja nadsitowa (191212) w ilości 13803,24 Mg.

Składowiska odpadów

W roku 2012 na terenie powiatu śremskiego eksploatowane były dwa składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w miejscowościach: Mateuszewo (gmina Śrem), Pysząca (gmina Śrem). Składowisko odpadów w Pyszącej, należące do Odlewni Żeliwa Śrem S.A, nie przyjmuje odpadów komunalnych i w 2012 r. nie składowano na nim odpadów.

W miejscowościach: Włociejewki (gmina Książ Wlkp.), Pokrzywnica (gmina Dolsk) znajdują się dwa nieeksploatowane składowiska odpadów.

Wykaz składowisk eksploatowanych na terenie powiatu śremskiego w roku 2012

Lp.	Gmina	Miejscowość	Ilość odpadów składowana w 2012 roku /Mg/	Powierzchnia całkowita składowiska ^{1/} /ha/	Data uruchomienia	Posiadane decyzje ^{2/}	Typ składowiska ^{3/}
1.	Śrem	Mateuszewo	15227,87	6,8	1993	1,2,3,6	IN
2.	Śrem	Pysząca	0	2,0	1990	1,3,6	IN

Objaśnienia:

- /1/ powierzchnia całkowita składowiska - to powierzchnia całego terenu (budynki, drogi wewnętrzne, kwatery) należąca do właściciela składowiska;
- /2/ posiadane decyzje: **1** decyzja lokalizacyjna, **2** pozwolenie na budowę, **3** decyzja zatwierdzająca instrukcję eksploatacji, **4** pozwolenie na użytkowanie, **5** zezwolenie na odzysk lub unieszkodliwianie, **6** pozwolenie zintegrowane na składowanie odpadów z wyłączeniem odpadów obojętnych, o zdolności przyjmowania ponad 10 ton odpadów na dobę lub o całkowitej pojemności ponad 25.000 ton;
- /3/ typ składowiska: **N** odpadów niebezpiecznych, **O** odpadów obojętnych, **IN** odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne.

Wykaz zamkniętych składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne na terenie powiatu śremskiego

Lp.	Gmina	Miejscowość	Powierzchnia całkowita składowiska /ha/	Data uruchomienia	Data zaprzestania przyjmowania odpadów / Data decyzji na zamknięcie	Rekultywacja
1.	Książ Wlkp.	Włóściejewki	1,4	1993	2010 ^{1,2}	w trakcie
2.	Dolsk	Pokrzywnica	2,9	1993	2005 ¹ / 2006 ²	w trakcie

Objaśnienia:

- 1 – data zaprzestania przyjmowania odpadów,
2 – data decyzji na zamknięcie.

Odcieki ze składowiska odpadów w Pokrzywnicy i Włóściejewkach są gromadzone w szczelnych zbiornikach bezodpływowych, a następnie są rozdeszczowywane na kwatery. Na składowisku w Mateuszewie odcieki są w większości wywożone na oczyszczalnię ścieków w Śremie oraz w małej części rozdeszczowywane na kwatery.

Na składowiskach prowadzono monitoring w zakresie:

- wód podziemnych – składowiska: Mateuszewo, Pysząca, Pokrzywnica,
- gazu składowiskowego – składowisko Mateuszewo,
- wód powierzchniowych- składowisko Włóściejewki.

Składowisko odpadów komunalnych w miejscowości Mateuszewo - eksploatowane

Badania wód podziemnych wykonano w czterech seriach w roku z sześciu piezometrów. Tylko w przypadku jednego piezometru oznaczenie OWO (ogólny węgiel organiczny) osiąga wartość odpowiadającą V klasie jakości wód podziemnych. W pozostałych przypadkach oznaczenia: PEW (przewodność elektrolityczna właściwa), odczyn pH, kadm, miedź, ołów, cynk, rtęć, nie przekraczają wartości przewidzianych dla I i II klasy jakości wód podziemnych.

Analiza składu gazu składowiskowego była wykonywana dwanaście razy w roku ze studzienek odgazowujących i wykazuje procentową zawartość tlenu w przedziale 20,3-21 %, dwutlenku węgla <0,6-0,8 %, metanu <0,3-0,7 %.

Składowisko odpadów komunalnych w miejscowości Pysząca - eksploatowane

Badania wód podziemnych wykonano w czterech seriach w roku. Analizy wód podziemnych pobranych z pięciu piezometrów wykazują wartości: odczyn pH, PEW, siarczan, żelazo, fosforany na poziomie I i II klasy jakości wód podziemnych.

Wody powierzchniowe zostały pobrane w dwóch seriach z dwóch rowów. Wykonane zostały analizy dla: pH, siarczanów, fenoli, formaldehydu, fosforanów, przewodności elektrycznej właściwej, żelaza. Stan poniżej stanu dobrego stwierdzono tylko w przypadku fosforanów. W pozostałych przypadkach parametry analiz mieszczą się w granicach stanu dobrego.

Składowisko odpadów komunalnych w miejscowości Pokrzywnica - zamknięte

Badania wód podziemnych wykonano w dwóch seriach w roku z dwóch piezometrów. Analiza wód podziemnych dopływających do składowiska wykazała odczyn pH odpowiadające V klasie jakości wód podziemnych. Wody odpływające ze składowiska osiągają wartości: PEW, pH,

kadmi, miedzi, ołowiu, cynku, rtęci, odpowiadające I i II klasy jakości wód podziemnych. Pozostałych badań monitoringowych nie wykonywano.

Składowisko odpadów komunalnych w miejscowości Włociejewki - zamknięte

Na składowisku we Włociejewkach pod koniec roku pobrano tylko jedną próbę wód powierzchniowych. Wykonane zostały analizy: odczyn pH, OWO, rtęci, cynku, chromu, kadmu, miedzi, ołowiu, przewodności elektrolitycznej właściwej, WWA (wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne), azotu amonowego, CHZT, BZT5, zawiesiny ogólnej. Stan poniżej stanu dobrego stwierdzono tylko w przypadku CHZT i BZT5. W pozostałych przypadkach parametry analiz mieszczą się w stanie dobrym. Pozostałych badań monitoringowych nie wykonywano.

3.7. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

1. W wyniku oceny jakości powietrza pod kątem kryteriów dla ochrony zdrowia substancji podlegających klasyfikacji, strefę wielkopolską, której składową jest powiat śremski, zaliczono do klasy A, za wyjątkiem ozonu, pyłu PM10 i benzo(a)pirenu, dla których klasą wynikową była klasa C.

Ze względu na kryteria dla ochrony roślin, dla wszystkich substancji podlegających klasyfikacji strefę wielkopolską zaliczono do klasy A, z wyjątkiem ozonu, który zaliczono do klasy C.

Zaliczenie strefy do klasy A oznacza, że jakość powietrza atmosferycznego na jej obszarze jest zadowalająca. Natomiast przypisanie klasy C oznacza stwierdzenie przekroczeń wymaganych prawem norm. Przyszłe przedsięwzięcia podejmowane na obszarze strefy nie mogą wpływać na pogorszenie jakości powietrza atmosferycznego. Na obszarze strefy powinny być prowadzone działania na rzecz utrzymania jakości powietrza lub jej poprawy.

Zarząd Województwa Wielkopolskiego przygotowuje program naprawczy mający na celu osiągnięcie poziomu docelowego substancji w powietrzu dla benzo(a)pirenu i aktualizację programu dla pyłu PM10.

2. W roku 2012 na terenie powiatu śremskiego nie wyznaczono punktów pomiarowych monitoringu jakości wód powierzchniowych.
3. Na terenie powiatu śremskiego wyznaczono 1 JCWPd zagrożoną nieosiągnięciem dobrego stanu wód. Ze względu na infiltracyjny charakter ujęć zlokalizowanych w dolinie Warty wskazana jest najwyższa ochrona wód podziemnych przed zanieczyszczeniem. Badania wód podziemnych wykonane w 2012 r. wykazały w 4 punktach jakość wód w granicach III klasy (wody zadowalającej jakości) i w jednym punkcie – w granicach klasy IV (wody niezadowalającej jakości). Badania wód podziemnych na OSN prowadzone pod kątem podatności na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych wykazały zanieczyszczenie azotanami powyżej 100 mg NO₃/l.
4. Na terenie powiatu śremskiego nie wyznaczono punktów pomiarowych monitoringu jakości gleby i ziemi.
5. Degradacja klimatu akustycznego środowiska ma miejsce przede wszystkim w sąsiedztwie głównych tras komunikacji drogowej na terenie powiatu. Ze względu na trudności związane z eliminowaniem tego rodzaju konfliktów akustycznych, podstawowe znaczenie ma właściwa polityka w zakresie planowania przestrzennego.

Problem ten dotyczy nie tylko decyzji podejmowanych w stosunku do obiektów będących źródłami hałasu, ale również lokalizowania projektowanej zabudowy i terenów wymagających komfortu akustycznego. Szczególnym zadaniem jest dochowanie starań o zachowanie komfortu akustycznego na terenach, na których aktualnie panują korzystne warunki akustyczne. W związku z presją urbanizacyjną obszarów takich jest coraz mniej,

równocześnie wobec powszechności narażenia na hałas powinny one zostać objęte szczególną ochroną.

6. W drugim trzyletnim cyklu pomiarów (2011–2013), zarówno w roku 2011 jak i w roku 2012 nie stwierdzono przekroczenia poziomu dopuszczalnego pól elektromagnetycznych na terenach dostępnych dla ludności na obszarze województwa wielkopolskiego.
7. Gospodarka odpadami
 - a) na terenie powiatu eksploatowano: jedną mobilną sortownię niesegregowanych odpadów komunalnych w Mateuszewie (gmina Śrem), jedną kompostownię odpadów w Mateuszewie (gmina Śrem), dwa składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Mateuszewie i Pyszącej (gmina Śrem),
 - b) ilość odpadów poddanych sortowaniu w Mateuszewie zwiększyła się w porównaniu do roku 2011,
 - c) ilość odpadów poddanych kompostowaniu w Mateuszewie zwiększyła się w porównaniu do roku 2011,
 - d) ilość składowanych odpadów w Mateuszewie uległa zwiększeniu w porównaniu do roku 2011. Od 2009 roku na eksploatowanym składowisku w Pyszącej (Odlewni Żeliwa Śrem S.A) praktycznie nie składowano odpadów przewidzianych do składowania,
 - e) na terenie powiatu znajdują się dwa składowiska nieeksploatowane, które posiadają decyzje wyrażające zgodę na zamknięcie i na których nadal trwają prace rekultywacyjne,
 - f) na składowiskach w Pokrzywnicy i Włoskiejewkach nie prowadzono monitoringu w pełnym zakresie określonym rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2002 r. w sprawie zakresu, czasu, sposobu oraz warunków prowadzenia monitoringu składowisk odpadów, obowiązującym do dnia 16 maja 2013 r.; w obecnie obowiązującym rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie składowisk odpadów (Dz. U. z 2013 r. poz. 523) obowiązek i zakres monitoringu został utrzymany.

4. DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA

W 2012 r. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu – Delegatura w Lesznie realizował zadania kontrolne określone w ustawie o Inspekcji Ochrony Środowiska oraz w „Ogólnych kierunkach działania IOS” ustalonych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. Podstawowym celem przeprowadzonych kontroli była poprawa bezpieczeństwa ludzi i środowiska, dlatego wybór podmiotów do kontroli dokonywany był w oparciu o analizę szeregu uwarunkowań i kryteriów, takich jak:

- ograniczenie uciążliwości dla środowiska instalacji, które mogą powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości (instalacje IPPC),
- poprawa stanu gospodarki odpadami, poprzez kontrole składowisk odpadów oraz zmniejszenie strumienia odpadów kierowanych na składowiska,
- ochrona zasobów wód i poprawa gospodarki wodno-ściekowej poprzez kontrole podmiotów wprowadzających ścieki do wód lub do ziemi oraz stosujących nawozy naturalne,
- ograniczenie emisji do powietrza ze źródeł energetycznych i technologicznych,
- ochrona środowiska przed hałasem,
- gospodarowanie użytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym,
- obowiązki związane z demontażem pojazdów wycofanych z eksploatacji,
- wyniki automonitoringu emisji prowadzonego przez podmioty korzystające ze środowiska,
- wnioski o podjęcie interwencji.

Zadania kontrolne realizowano w ramach działań planowych oraz pozaplanowych, w tym interwencyjnych, podejmowanych na wniosek obywateli, organów administracji publicznej i innych jednostek organizacyjnych.

Kontrolami objęto przedsiębiorców, jak i jednostki organizacyjne niebędące przedsiębiorcami oraz podmioty prowadzące działalność wytwórczą w rolnictwie.

Według stanu na dzień 31.12.2012 r. w ewidencji Delegatury WIOŚ w Lesznie znajdowało się 128 podmiotów prowadzących działalność na terenie powiatu śremskiego, co stanowi 11,04% ogółu podmiotów zarejestrowanych w Delegaturze. W okresie od 01.01.2012 r. do 31.12.2012 r. skontrolowano 28 podmiotów (22% spośród podmiotów z powiatu), u których przeprowadzono 30 kontroli w zakresie: ochrony przed hałasem, ochrony powietrza, gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami, wywiązywania z obowiązków nałożonych w pozwoleniach zintegrowanych oraz innych pozwoleniach na korzystanie ze środowiska, przestrzegania ustawy o nawozach i nawożeniu, ustawy o substancjach zubożających warstwę ozonową, ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji.

Najliczniejszą grupę wśród skontrolowanych stanowiły jednostki zajmujące się działalnością wytwórczą w rolnictwie (8), gospodarką odpadami (4), demontażem pojazdów wycofanych z eksploatacji (4), branżą metalową (2), oczyszczaniem ścieków (1), branżą drzewną (1), branżą spożywczą (1), inne (7).

W trakcie 8 kontroli nie stwierdzono naruszeń przepisów ochrony środowiska, natomiast w pozostałych 22 kontrolach (73%) takie naruszenia występowały. Dotyczyły one:

- nieuregulowanego stanu formalnoprawnego w zakresie emisji pyłów lub gazów do powietrza i gospodarki ściekowej;
- nieuregulowanego lub nieaktualnego stanu formalnoprawnego w zakresie wytwarzania odpadów;
- nieprzestrzegania warunków pozwoleń na korzystanie ze środowiska;
- prowadzenia działalności w zakresie zbierania, odzysku lub transportu odpadów z naruszeniem warunków posiadanego zezwolenia;
- nieselektywnego zbierania odpadów;

- nieprzestrzegania obowiązków nałożonych na podmioty prowadzące działalność w zakresie ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji;
- braku lub nieprawidłowości w prowadzeniu ewidencji i sprawozdawczości w zakresie wytwarzanych odpadów;
- nieprawidłowości w zakresie naliczania opłat za korzystanie ze środowiska i przekazywania informacji z zakresu korzystania ze środowiska;
- niesporządzania lub nieprawidłowości w raporcie do KOBIZE;
- niesporządzania bilansu LZO;
- niewykonywania pomiarów emisji zanieczyszczeń do środowiska lub nieprawidłowości w tym zakresie;
- niewykonywania pomiarów ilości wody ze studni;
- nieprzedkładania właściwym organom okresowych wyników pomiarów lub niezachowania terminu ich przekazywania;
- wprowadzanie ścieków do środowiska w sposób niezgodny z przepisami ustawy Prawo wodne;
- nieprawidłowości w zakresie stanu technicznego i eksploatacji oczyszczalni;
- niezabezpieczenia magazynowanej mieszaniny soli z piaskiem i przedostawania się wypłukiwanego przez wody opadowe chlorku sodu do środowiska. Niezapewnienie ochrony środowiska wodno-glebowego przed zanieczyszczeniem;
- nieprzestrzegania wymogów programu działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych;
- niewywiązywania się z obowiązków ciążących na prowadzących zakład dużego ryzyka wystąpienia poważnej awarii (ZDR) tj. nieprzedłożenia Komendantowi Wojewódzkiemu Państwowej Straży Pożarnej oraz Wielkopolskiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska istotnej zmiany ilości substancji niebezpiecznej, zmiany technologii lub profilu produkcji oraz zmiany, która mogłaby mieć poważne skutki związane z ryzykiem awarii w związku z wprowadzonymi zmianami w zakładzie, niedokonania analizy wewnętrznego planu operacyjno-ratowniczego, nieprzeprowadzenia analizy programu zapobiegania awariom, systemu bezpieczeństwa oraz raportu o bezpieczeństwie przed dokonaniem zmian w zakładzie o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, niezyskania zatwierdzenia przez komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej zmienionego raportu o bezpieczeństwie oraz nieprzekazanie tego raportu równocześnie wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska, przed dokonaniem zmian w zakładzie o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

Zestawienie liczbowe działań kontrolnych

Jednostka administracyjna	Liczba					Decyzje wymierzające kary		Liczba decyzji ustalających termin i wstrzymujących	Liczba wniosków o ukaranie do sądów	Liczba wniosków do organów ścigania
	podmiotów gospodarczych w ewidencji WIOŚ	kontroli	zarządzeń pokontrolnych	decyzji ustalających kary biegnące	mandatów karnych	liczba	kwota /tys. zł//			
Gmina Śrem	75	16	10	0	3	1	5	0	0	0
Gmina Brodnica	13	3	0	0	0	0	0	0	0	0
Gmina Dolsk	20	3	2	0	1	0	0	0	0	0
Gmina Książ Wlkp.	20	8	8	0	9	1	10	0	0	0
Powiat śremski	128	30	20	0	13	2	15	0	0	0

W działaniach pokontrolnych w 2012 r. wobec naruszających przepisy ochrony środowiska

zastosowano następujące sankcje:

- udzielono 13 pouczeń,
- wydano 20 zarządzeń pokontrolnych,
- nałożono 13 mandatów karnych na łączną kwotę 3 800 zł,
- wydano 2 kary pieniężne na łączną kwotę 15 000 zł.

5. POWAŻNE AWARIE

W 2012 roku na terenie powiatu śremskiego znajdował się jeden zakład zakwalifikowany do grupy Zakładów o Dużym Ryzyku (ZDR) wystąpienia poważnych awarii (Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe BUT-GAZ Robert Ustasiak – Punkt Przeladunkowo-Magazynowy Gazu Płynnego w Śremie), nie było natomiast zakładów zaklasyfikowanych do Zakładów o Zwiększonym Ryzyku wystąpienia poważnych awarii.

Jeden zakład (Odlewnia Żeliwa S.A. w Śremie) zaklasyfikowano do grupy pozostałych zakładów mogących spowodować poważne awarie ze względu na ilość substancji niebezpiecznej, jaka może znajdować się w zakładzie, nie klasyfikujących się do grup ZZR lub ZDR, ale z uwagi na rodzaj substancji, prowadzone procesy technologiczne lub usytuowanie instalacji, stanowiących zagrożenie dla środowiska.

Rejestr nie obejmuje stacji paliw, które również mogą być potencjalnym miejscem wystąpienia poważnych awarii.

Zdarzenia o znamionach poważnej awarii.

W roku 2012 na terenie powiatu śremskiego nie wystąpiły zdarzenia o znamionach poważnej awarii, ani poważne awarie.

6. PODSUMOWANIE DZIAŁALNOŚCI KONTROLNEJ

1. Podmioty korzystające ze środowiska na terenie powiatu śremskiego nie realizują jego ochrony w wymaganym stopniu. W aż 73% kontroli stwierdzono naruszenia wymagań ochrony środowiska.
2. Większość nieprawidłowości dotyczyła pojedynczych zagadnień. Nie stwierdzono przypadków całkowitego zaniedbania ochrony środowiska i jawnego lekceważenia przez podmioty obowiązków w tym zakresie.
3. Znaczna część podmiotów nie śledzi w dostatecznym stopniu zmian w prawie z zakresu ochrony środowiska, w wyniku czego działania proekologiczne podejmuje dopiero w następstwie kontroli i postępowania pokontrolnego WIOŚ.
4. Waga zagadnień ochrony środowiska, obszar działania oraz liczba podmiotów i osób korzystających ze środowiska, przemawiają za potrzebą aktywnego działania wszystkich ustawowo upoważnionych organów.